

Teče voda, teče...

Vážení a milí pánové, oslavili jsme Velikonoce a nejspíše je v nás živá nejen ta velikonoční radost, ale i vzpomínky na mimořádné a výjimečné způsoby jejího slavení. Proto vám nemusím ze široka připomínat tu největší oslavu – velikonoční vigílii. V ní totiž měla své místo událost, kterou běžně o bohoslužbách nezažíváme – žehnání křestní vody. A dost možná, že někteří z vás ve své farnosti měli to štěstí, že touto vodou byl nějaký dospělý člověk pokřtěn. A právě o křtu budeme dnes mluvit.

Minule jsme si slíbili, že probereme postupně jednotlivé svátosti. A právě křest je ta, kterou musíme začít. Navíc je svou podstatou spojena s Velikonoce, které jsme právě oslavili, proto v dnešním tématu nemáme na vybranou. Bez křtu by totiž nebyly žádné další svátosti možné.

Proč vůbec křest?

Možná si vzpomenete, že jsme si v prosincovém čísle říkali něco o prvotním hříchu a o jeho následcích – o tom, že člověk měl na počátku své existence zvláštní výsadu společenství s Bohem a že tuto výsadu a s ní i možnost předávat ji svým potomkům ztratil.

Dovolím si citovat nádherné přirovnání brněnského biskupa Mons. Vojtěcha Cikrleho: první lidé na tom byli tak, jako by dostali do rukou hořící svíci. Ta byla nejen zdrojem světla pro ně samotné, aby v tomto světě jasně viděli a aby věděli, kudy mají jít za Bohem, ale také možnosti předávat toto světlo dál

Církev sama není zdrojem energie – ale může dodávat spotřebiče

– svým dětem, vnoučatům, pravnoučatům... Oni se však své svíce – Boží výsady – vzdali. Snad jim tenkrát ďábel namluvil, že nemohou vidět jasně „opravdový svět“, když je ta svíčka oslňuje. Každopádně přišli o světlo nejen oni sami, ale i všichni jejich potomci, kteří si neměli od koho „odpálit“.

A tuto tmou nazýváme dědičným hříchem. Jistě, mohli byste říci, že člověk se může částečně potmě orientovat i bez světla – ale zkuste si to. Projděte se svým bytem potmě, se zatemněnými okny a zhasnutými světly. Moc bych se divil, kdybyste do něčeho tvrdého citelně nenarazili. A to je, prosím pěkně, známé prostředí.

Co je tedy účelem křtu? Přinejmenším jedním z jeho účelů? Vrátit každému člověku možnost pohybovat se, orientovat a vůbec vidět jasně, tedy ve světle. Křest totiž každého člověka, který jej přijímá, zbavuje stavu dědičného hříchu, oně tmy, do níž přicházíme na svět. A přijímá-li křest dospělý člověk, je zbaven i všech svých osobních hříchů. Právě proto je voda ideálním znamením této skutečnosti – omytí člověka od špíny, od nečistoty, od zla.

No jo, ale co děti pokřtěných rodičů?

Dříve nebo později by tato otázka jistě jednoho hloubavého člověka napadla. Jestliže křest dává člověku možnost „nového světla“, proč dávají pokřtění lidé křtít své děti? Proč nemohou navázat tam, kde onu linii přerušili první lidé? Obrazně řečeno – proč nemohou rozsvítit svíčku svým dětem, když jim samotným byla jejich křtem zapálena?

Srovnejme si, přátelé, různé světelné zdroje. Svíčka je sice pěkná, ale příliš mnoho světla nevydává. Elektrické světlo je na tom mnohem lépe. Sice má tu nevýhodu, že nelze jen tak rozsvítit od jiného světla, ale zase se může leckde připojit ke zdroji elektřiny. A tak není divu, že po vynálezu pana Tomáše Alvy Edisona zájem o svíčky značně poklesl.

A právě k tomu, k objevu elektrického světla můžeme přirovnat tu nejpřevratnější událost lidských dějin – Kristův příchod na svět, jeho smrt a zmrtvýchvstání. Také v dějinách spásy můžeme říci, že „rozvoj technologie pokročil“. Když se vrátíme k přirovnání se svíčkami a světlem, můžeme říci, že při křtu už člověk nedostává svíčku, ale elektrickou svítilnu, a ta dokáže dosvítit pořádně daleko a má velice slušný výkon. Teď už není naším úkolem zapalovat další svíčky, ale svítit tak, aby i ostatní nejen viděli, ale také se chtěli ke světlu dostat.

Možná se budete ptát na zdroj. Správná otázka. Skutečným a jediným zdrojem energie pro naše baterky je ten, který je skutečné a pravé světlo, jak o něm píše svatý Jan: „Bylo světlo pravé, které osvětluje každého člověka; to přicházelo na svět.“ (Jan 1,9) Je to Ježíš Kristus, který vstal z mrtvých. O něm přece každou neděli vyznáváme, že je „světlo ze světla“.

Pravda, někdy se nám může stát, že ztratíme kontakt. Někdy se nám do spojení dostane všelijaká špína, která působí jako izolace nebo příliš velký odpor. V takovém případě pochopitelně světlo slábne nebo mizí docela. Ale je tím vinen zdroj? Ti, kteří potřebují svítilny ke své práci – horníci, policisté, noční hlídači, jeskyňáři čili speleologové

napojeni všichni na jeden zdroj, vytváříme jakousi jednotu – jednu „elektrárenskou společnost“. A tou je církev. Proto každý, kdo je pokřtěn, každý, kdo tak získává účast na Božím světle a Božím životě – svatý Jan píše: „v něm byl život a ten život byl světlem lidí“ – se stává součástí církve. Právě ona je tu od toho, aby kontrolovala spojení, pomáhala čistit kontakty a navazovat nové. Církev sama není zdrojem energie – ale může dodávat spotřebiče. A určitě uznáte, že nejen víc očí víc vidí, ale i více baterek víc osvětlí.

A co malé děti?

Už jsme si řekli, že pokřtít je třeba každého člověka, i když se narodil pokřtěným rodičům. Ale je vůbec možné křtít nemluvnata, která moc nevědí o světě? Jinými slovy: k čemu je miminku baterka, se kterou neumí zacházet?

Ovšem, dítě s baterkou zacházet neumí, ale jednou to má umět. Je žádoucí, aby si už od malička zvykalo na život ve světle. Samo si svítilnu ještě držet nemůže – ale od toho má rodiče a kmotry. Vždyť jsou to právě oni, kdo vyznává víru při křtu nemluvnátka. Oni a s nimi celá církev – celá elektrárenská společnost – se zaručují, že to maličké jednou s tím světlometem naučí zacházet.

A jedna z nejkrásnějších slov, která se při liturgii používají, jsou ta, která říká kněz nebo jáhen právě po vyznání víry rodičů u křtu dítěte: „Tak věříme a tak věří církev; a my tuto víru vyznáváme a ona je naší slávou v Kristu Ježíši, našem Pánu.“ Tohle stojí za zapamatování a dá se to vzít jako životní program. A jestli ne? To bychom si na to posvítili!

Tak „ať“ svítí vaše světlo před lidmi“ (Mt 5, 16)!

Naším úkolem je svítit tak, aby se ostatní chtěli dostat ke světlu

– jistě pečlivě dbají na to, aby měli perfektně čisté kontakty a plně funkční přívod proudu. Asi bychom si z nich měli vzít příklad.

A k čemu je ještě křest?

Jak správně zpívá Marek Eben, „každý, kdo si svítí, je zapojen v síti“. Jestliže jsme tedy

Hlídejme si perfektně čisté kontakty a plně funkční přívod proudu

